

משמרת הטהרה

שאלות ותשובות בעניני סדר טהרות בחיי המעשה לכשיבנה בית המקדש במהרה בימינו

גליון 67 לך לך תשפ"ז

דבר העורך

הנה ימים באים.. והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע דבר ה'. וכבר פירשו במסכת שבת קל"ח ב' שעתידה תורת הטהרה שתשתכח מ ישראל.

ואמנם עדים אנו גם בימינו לצמאון הלומדים והמשתוקקים לדעת את דיני הטהרה והתורה מחזרת על לומדיה להשקותם ממימי הדעת.

ואם כי הלכות הטהרה רבים ואינם שגורים בפנינו אך עלינו להשתדל להוסיף ולברר ולא עליך המלאכה לגמור, אך אין אתה בן חורין ליבטל הימנה.

בגליון זה מופיע מידי שבוע משנה מסדר טהרות עם פירוש בהיר ומאיר עיניים הנותן ידיעה רחבה במושגים העמוקים של סדר טהרות, בשילוב שאלות מחיי המעשה הממחישות את המושגים הנלמדים במשנה. ואם לא עכשיו אימתי?!

ניתן לשלוח שאלות בעניני טהרות הנוגעים לחיי המעשה לדוא"ל: t402422@gmail.com

וכן במכשירי קהילות קופת תורת הטהרה בשליחת הודעה למנהל הקופה, או בנדרים פלוס בקופת אהלי תורה-קטגוריה גליון משמרת הטהרה, ונשתדל אי"ה להשיב עליהם.

בברכת הטהרה

משמרת הטהרה

"המכבסה של כהן" שוקקת חיים. מאז התרבו שומרי הטהרה נוספה לבעל המכבסה עבודה רבה. מדי פעם הוא מקבל כביסה של משפחה שמכונת הכביסה הטהורה שלהם נטמאה בשגגה או בחוסר שימת לב של נגיעת אחד הטמאים שבבית, ועד שיטבילו את המכונה במקוה הם תקועים ללא מכונת כביסה...

ובנתיים עד שהמומחים יצליחו לייצר מכונת כביסה העשויה כולה מפלסטיק או כל חומר שאינו מקבל טומאה יש לו עבודה רבה. מדי יום מגיעים אליו עשרות שקיות של כביסה, והוא צריך לאחוז ראש מה שייד למי, איזו מכונה לעשות בכביסה עדינה ואיזו בהרתחה, אם הרבה חומר כביסה או דוקא פחות, כפי דרישת הלקוח.

אך עם הזמן מרגיש בעל המכבסה שהוא כבר לא מסוגל להחזיק ראש. כאן נעלמה גרב קטנה שנפלה מאחורי המכונה ופה נמצאה עניבה שאינו יודע לאתר את בעליה, ולמרות שהוא משתדל לשמור על הסדר והארגון, הפריטים הקטנים מוציאים אותו משלוותו. כבר יש לו סלסלה גדולה המכילה גרביים ללא זוג בכל הצבעים, כיפות, כפפות, שבעליהם כבר מזמן שכחו על קיומם. הוא כבר חשב לבקש מכל משפחה שתסמן על כל פריט בפני עצמו שם וטלפון, אך הוא ידע כמה זה לא כ"כ מעשי...

ויום אחד עלתה הברקה גאונית במוחו. פשוט אפשר לתפור את כל פריטי הכביסה השונים וכך לא ילך לאיבוד שום פריט וחסל סדר אבידות ומציאות.

וממחשבה למעשה הוא הביא חוט ארוך ומספרים, וכל זוג גרביים נתפר בקשר קטנטן לאחד הבגדים הגדולים, כך שנוצרה שרשרת ארוכה של בגדים גדולים וקטנים הישר למכונה.

אלא שיום אחד הוא התחיל להתלבט האם אכן הרעיון שוה את התוצאה. היה זה כאשר הגיע למכבסה פועל שאינו בן ברית שהגיע לסדר תקלה במערכת החשמל. בעל המכבסה עקב אחריו בשבע עיניים שלא יגע חלילה בשום דבר שיכול להטמאות מנגיעתו, אך בכל זאת גרב קטנה שבצבעה מאחת שקיות הכביסה נגעה בנעליים של הגוי. וכאן התעוררה השאלה האם רק אותה הגרב נטמאה או שמא כל פריטי הלבוש התפורים לה נחשבים כעת כבגד אחד וכולו נטמא, אכן מה הדין.



בגדים התפורים זה לזה על ידי הכובסים נחשבים חיבור ואם נגעה טומאה באחד מהם כולם טמאים

תשובה. מבואר במשנה עוקצין פ"ב מ"ו שישלל של כובסים נחשב חיבור עד שיתחיל להתיר, ומכיון שכך כשנטמא בגד אחד הרי כל הבגדים טמאים, אמנם אם כבר התחיל להתיר את התפירות ואז נטמא הבגד אין זה חיבור ורק אותו בגד טמא והשאר טהורים.

בשולי הדברים יש להעיר שישנם הסבורים שמכונת כביסה אינה מקבל טומאה מכיון שהיא מחוברת בקביעות לצינור מים המכניס מים למכונה, וכשם שהצינור אינו מקבל טומאה מדין תשמישו עם הקרקע כך המכונה נחשבת כגוף אחד עם הצינור וממילא היא משמשת עם הקרקע, ולא באנו להכריע בזה.

הודעה חשובה

עקב ההוצאות הגדולות בהפצת הגליון אין באפשרותנו להמשיך לע"ע בהפצת הגליון בקובץ גליונות. המעוניינים להמשיך ולקבל את הגליון במייל נא לשלוח הודעה למייל תורת הטהרה : t402422@gmail.com

משנת הפירה

נערך ע"פ ספר מחנה אברהם על גשנויות סדר טהרות
מאת הר"ר אברהם יוסף פינקל שליט"א

עוקצין פ"ב מ"ו

ביצה מגולגלת, עד שיוגוס. ושלוקה, עד שירסס. עצם שיש בו מוח, חבור, עד שירסס. הרמון שפרדו, חבור עד שיקיש עליו בקנה. כיוצא בו, שלל הכובסין והבגד שהוא תפור בכלאים, חבור, עד שיתחיל להתיר.

ביצה מגולגלת, עד שיוגוס.

ביצה מגולגלת היא ביצה מבושלת קצת, והיא עדין נוזלית שאפשר לשותות אותה, והקליפה שלה נחשבת לשומר, ומצטרפת לשיעור בביצה קטנה שחסר בה שיעור ביצה בינונית לטמא אוכלין, עד שחותך מהקליפה קצת, ואז הביצה נשפכת מהקליפה, ושוב הקליפה אינה נחשבת לשומר, וזה הוא עד שיוגוס.

והנה הרא"ש מבאר שעושה חור בקליפה ומכניס מלח ומערבב עם קיסם, ואע"פ שהביצה עדיין בקליפה.

הרמב"ם והרע"ב גורסים עד שיוגוס, מלשון גניזה, ולא מלשון הגסה כהרא"ש, ולא מפריד לגמרי את הביצה מהקליפה, אלא בעצם זה שהביצה יכולה להישפך, כבר לא הוה שומר, אולם לא מבואר ברע"ב אם זה ממשיך להיות יד, או לא.

וצ"ל שלהרא"ש, היות ועושה פעולות להפריד את הביצה מהקליפה, ומגלה דעתו שרוצה מיד לשתות את הביצה, ממילא לא הוה שומר כי זה יכול להישפך, ולא יד כי כבר לא מעונין שזה יהיה שם, ועדיין צ"ע.

ושלוקה, עד שירסס.

שהביצה שלוקה היא נעשית קשה, וממילא היא לא תשפך, ולכן הקליפה ממשיכה להיות שומר עד שירסס, דהינו שישבור את הקליפה לחלקים קטנים.

וברע"ב כתב, לעולם חשיבא הקליפה שומר, עד שתהא מרוצצת, ובחזו"א מבאר דאע"פ שיש את הקליפה הפנימית וממילא יש כן איזה שהיא שמירה, מ"מ אין בני האדם מחשיבים את השמירה שבזה, וממילא לא הוה שומר.

הר"ש, כתב עד שיכר את קליפתה כדי להסירה, עכ"ל. ומבואר בר"ש שהקליפה בכה"ג לא הוה שומר רק בגלל שרוצה להסירה.

יש שמביאים ראיה מהמשנה שביצה מגולגלת, חשיבא אוכל ולא מושקה, אע"פ שאפשר לשתות אותה, משום דבמשקה אין כלל דין שומרים.

עצם שיש בו מוח, חיבור עד שירסס.

דהעצם נחשב לשומר למוח, עד שירסס, ואז הוא כבר לא שומר, כיון שהעצם שבורה לגמרי.

ואמר המשנ"א, דאע"פ שהמוח נמי שותת, ודומה לביצה המגולגלת, מ"מ לא סגי עד שירסס, כיון שאין אורחיה לשתות אותו, וכ"ש עצם שיש עליו בשר.

הרימון שפירדו, חיבור עד שיקיש עליו בקנה.

רימון גם שחותכים אותו לשתיים, עדיין הגרעינים מחוברים לקליפה, וממילא זה נחשב לחיבור, עד שיקיש בקנה והגרעינים יזוזו בתוך הקליפה, ובתפא"י מוסיף, דאע"פ שהגרעינים בתוך הקליפה, אין הקליפה נחשבת לשומר, אלא הם נחשבים כמו בתוך כלי, שאין זה שומר.

כיוצא בו שלל של כובסים, והבגד שהוא תפור בכלאים, חיבור. עד שיתחיל להתיר.

שלל של כובסים זה מה שהכובס רגיל לתפור בארעי כמה בגדים יחד, כדי שלא ילכו לאיבוד בכביסה, וזה תפירה על מנת לפתוח אח"כ, או בגד שהוא תפור כלאים, שתפרו לאיזה צורך שני בגדי צמר עם חוט של פשתן, שבגלל הכלאים בודאי יפרידו אותם.

ובשני הבגדים הללו עד דלא מתחילים להפריד זה נחשב לבגד אחד לענין

קליפת ביצה שנעשה בה טומאה נחשבת שומר לביצה, ומוקבלת טומאה עד שישבור את הקליפה לחלקים קטנים דעתו שרוצה להפריד, ומוציא מידי מעשה הקודם שחיבר.

ברא"ש כתוב שהיות שכל החיבור הוא ארעי, זה חיבור רק שמתחיל להפריד.

לשאלות ניתן לפנות למחבר בטל: 0504106034

תגובות הקוראים לגיליון קודם

בענין מה שנכתב בגיליון הקודם על בצלים הקשורים זה בזה שמקבלים טומאה רק באופן שהוכשרו על ידי מים, העיר הרב"צ הכהן שליט"א שיש להוסיף מה שמבואר בכס"מ הל' טומאות אוכלין פ"ו ה"ב שאם הוכשר רק בצל אחד אין שאר הבצלים מוכשרים לקבל טומאה ורק לענין טומאה עצמה נחשב חיבור יעו"ש.